

REDACTIUNEA
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPĂRIA
Brașov, piața mare nr. 30.
Se primesc înfrânșate și
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
Se primesc în administrație la
Brașov și la următoarele
SIBIU ȘI ANUNȚURI:
la Viena: la M. Dukas Nachst.
Karl, Angenfeld & Knoch, Leo-
pold, Hermann Schalek, A. Op-
penh. Nachst., Anton Oppelk.
la Bucaresta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Kossoboth-közt.).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
nă garmond pe o săptămână 10
bani pentru o publicare, pu-
blicități mai dese după tariful
și învoială. — RECLAMĂ pe
pagina 3-a o costă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” țese în țara
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
aiară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrație, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajin
L.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Așă abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 218.

Brașov, Luni-Marți 3 (16) Octomvrie.

1906.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Octomvrie st. v. 1906

se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
corône, pe șese luni 12 corône, pe trei luni
6 corône, pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se pôte face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Din Austria.

Cercurile electorale naționale.

La noi, sub regimul constituțio-
nalismului maghiar, oamenii stăpâni-
rei și cei ce s'au făcut unealta ei, ca
d'alde Burdia, asigură mereu, că în
Ungaria, ca nicăiri altundeva în lume,
cetățenii se bucură de libertate și de
egalitate perfectă înaintea legii și că
ei ar trăi tocmai ca în sinul lui Avram
dacă n'ar fi „afurisiții” aceia de agi-
tatori, cari îi îndeamnă să fugă de
binele ce' au, și, luând bătă și traista
în mână, să treacă granița până peste
nouă mări și nouă țeri.

La noi, ca la nimenea, se poate
vorbi de o minune ca asta, fiindcă
aici generațiile, cari au crescut și s'au
desvoltat de 40 de ani, nici n'au con-
ceptul clar despre ce poate să fie și
despre ceea ce va să dăcă a fi cetă-
țean liber și egal îndreptățit. Odi-
oară, înainte de zămislirea dualismu-
lui, se sciea cel puțin în teorie cam
ce se 'nțelege, într'un stat locuit de
atâtea naționalități cu tot atâtea in-
terese deosebite, sub egală îndreptă-
țire.

În anii 1863—1866 se făcuse în
Transilvania chiar o încercare de a
introduce în practică egala îndreptă-
țire, după legea adusă de cătra dieta
din Sibiu pentru egala îndreptățire
a națiunii române și a confesiunilor
ei cu cele trei națiuni recepte și cu
confesiunile lor. Se ținea seamă pe a-
tunci la numirile în oficiile de stat nu
numai de o proporție între funcțio-
narii diferitelor națiuni, ci se mai ce-
rea, ca ei să fie luați și din sinul dife-
ritelor confesiuni. Așa în guvernul
țării erau atâți consilierii români uniți,
atâți neuniți, consilierii unguri, săcui și
sași grupându-se asemenea nu numai
după naționalitate, ci și după confe-
siune.

Aji, în era libertății și egalității
de drept a lui Burdia, mai întrebă
oare cineva, dacă în guvern ori la
cutare tribunale și curți, seau școale
și instituțiuni sunt numiți în propor-
ție cuvenită și Români? A ferim!
Pretenziuni din vremuri antidiluviane,
„când era Barna vițel și lupul cătel”.
Nu înțelegeți odata capete de știucă,

că conceptul adevăratei libertăți și
egalități de drept eschide și oprește
chiar ca să se țină seamă și de na-
ționalitatea cuiva, ori chiar de con-
fesiunea lui? Dacă s'ar face deosebire
după nșionalități n'am mai fi egali,
ci egalitatea se pronunță tocmai în
postulatul ca fie-care să fie Maghiar
cu trup și suflet și dacă tocmai
nu sunt din mamă maghiară, cel pu-
țin în cugete și simțiri să se simtă
solidar cu aspirațiile națiunii maghiare.
De aceea cuvintele „fără deosebire”
joacă un rol asa de mare în catechis-
mul libertății și egalității constituțio-
nale maghiare.

Pentruca cetitorii noștri să aibă
o idee clară despre aceea, cum în Au-
stria se practică — invers — princi-
piul egalei îndreptățiri și cum acolo
bărbații serioși, cu inimă pentru vii-
torul națiunilor lor și a imperiului,
își dau toate silințele a' încetățeni
și în viața constituțională, le vom
spune, că Austriacii, chiar și cu oca-
ziunea introducerii votului universal
pe baze largi democratice, vor să rea-
lizeze și asigure egala lor îndreptățire
națională, a fie-cărui popor, cam după
exemplul de odinioară al Transil-
vaniei.

Toți de-a rândul, Germanii, Cehii,
Polonii, Slovenii, Croații, Români, Ita-
lienii au dorit, au cerut, ca să li-se
asigure mandatele de deputat națio-
nale, ce le-au avut și ce le-au mai
câștigat după noul proiect de reformă,
ca majoritatea, ce se va forma în ca-
mera aleasă pe basa votului univer-
sal, să nu le poată nimici în mod vol-
nic cum și când îi va veni la soco-
teală. Garanția aceasta li-se poate da
numai printr'o dreaptă și echitabilă
împărțire a cercurilor electorale după
naționalitate, așa ca fie-care dintre
națiunile Austriei să aibă un număr
corespunzător de reprezentanți ai săi
în parlament.

Dar nici cu împărțirea în acest
mod a cercurilor electorale garanța
dorită nu e încă perfectă, dacă viitoa-
re amajoritate parlamentară poate după
plac să schimbe ori și când legea și
să strice învoiala făcută acuma cu
privire la cercurile electorale între dife-
ritele națiuni. E neapărat de lipsă
prin urmare de a împedea o oseme-
nea eventualitate.

O absolută împiedecare nu e po-
sibilă, dar e posibil să se îngreuze în
mod esențial prin legea de față chiar
condițiunile în cari viitorul parlament
ar putea să strice împărțirea cercuri-
lor în detrimentul egalității de drept
naționale. Și aceasta se poate numai
prin aceea că se va cere pentru va-
labilitatea votului ei o majoritate de
două treimi.

De aceasta se tratează acnm în
camera austriacă. Germanii cer una
cu capul garanța aceea, ca parla-
mentul să nu poată schimba legea
de reformă electorală printr'o mai-
oritate relativă (pe care o vor avea-o
de sigur Slavii după introducerea vo-
tului universal), ci numai printr'o ma-
joritate de două treimi. Cehii se opun
acestei pretenziuni. Polonii merg cu
Germanii, fiindcă doresc stabilitatea
și le e frica de fluctuațiuni prea

multe. Celelalte popoare se grupează
după interesul lor. Românii bucovi-
nenii firesce părănesc garanța mai
mare cerută de Germani.

Pentru moment guvernul Beck
negociează cu diferitele partide spre
a ajunge la un compromis. Încă mai
e speranță, că negocierile vor avea
succes, deoarece e generală părerea,
că izbucnirea unei crize în cestiunea
reforme electorale ar fi primejdiasă
pentru toți.

Cu încordare așteptăm să vedem
soluțiunea acestei cestiuni în Austria.
Am dori ca ea să se facă fără criză
spre mulțumirea tuturor, căci prin-
tr'asta s'ar pune baza unei nouă or-
ganizațiuni a Austriei cu cercuri
electorale naționale scutite de lege,
care organizațiune va avea de sigur
o înfrurire sănătoasă asupra stărilor
putrede dela noi.

Congresul național-bisericesc.

(Raport special.)

Sibiu, 14 Oct. n. 1906

Pe un timp admirabil, în sunetul ar-
monios al clopotelor pompoasei catedrale,
la orele 9 a. m. îmbrăcați în frumoasă or-
nate archimandritii: Dr. Puscariu, Musta-
hamsea, Mangra; protosincelii Dr. Koșca,
Dr. Badescu, diaconii Câmpianu și Dr. Cră-
ciunescu precedați de corul seminarial sub
conducerea prof. Cuntan au pornit din ca-
atedrală la reședința metropolitană spre a
conduce pe bătrânul dar vigurosul Cap al
bisericii ortodoxe în s-ta casă nu de mult
cu mare pompă predată de el însuși mă-
reței ei destinațiuni.

Ajuns Excelenția Sa în catedrală
având la dreapta pe P. S. Sa Episcopul
Popea, iar la stânga pe P. S. Sa Episcopul
Papp, îndată s'a început s-ta liturgie, pon-
tificând I. P. S. Sa Metropolitul asistat de
preoțiimea numită mai sus, iar Episcopii
au ocupat loc în strană.

Splendoarea serviciului divin a fost
ridicată prin executarea precisă a frumoa-
selor noastre cântări bisericești din partea
corului mixt condus de prof. T. Popovici.

La finea s-tei liturghii a avut loc
chemarea duhului sfânt, după care Ex.
Sa Metropolitul a distribuit natură.

Dela sfîntirea bisericii catedrale n'am
mai văzut atâta lume, la s-ta slujbă ca
astăzi.

După serviciu Ex. Sa a fost condus
cu aceeași ceremonie cu care a fost adus
la reședința sa.

Ședința I.

După 11 ore deputații congresuali
s'au adunat în sala Muzeului etnografic și
îndată au esmii o deputațiune constă-
toare din d-nii: Pletos, Dr. Putici, Pepa,
G. Damian, Truța și Marin spre a invita
pe Metropolit și Episcopi la ședință.

La intrarea în sală archiereii au fost
întâmpinați cu srigăte de »Să trăiască»,
după cari Metropolitul ocupând presiul
având de-a dreapta pe episcopul Popea,
iar de-a stânga pe episcopul Papp, roste-
ște cu voce sonoră următoarea cuvântare:

Prea Sfînțitor frați Episcopi!

Prea stimaților domni deputați!

Simțesc mare bucurie sufletească, Prea
sfînțitor frați episcopi și prea stimaților
domni deputați, că prevedința divină mi-a
rezervat și astădată la etatea mea înain-
tată, a vă vedea în jurul meu întruniți în
acest congres național bisericesc, în sco-
pul de a conlucra la opul cel mare al bi-
nelui și fericirii noastre; deci salutându-vă
cordial, rog și din acest loc pe Creatorul

și Conducătorul universului, dela carele se
îndreptează pașii oamenilor, să ne ajute
a ne apropia tot mai mult de scopul ce'l
urmărim.

Bucuria se mai potentează domnilor
și prin aceea, că precum binevoitii a vedea,
în răstimpul dela ultima noastră întrunire
în congres, am ajuns a mai împlini o mare
și greu simțită cerință, precum și o mare
și ferbinte dorință cu care s'au dus în
mormânt fericirii noștri înaintași; am ajuns
a ridica aici la metropolie, un centru cul-
tural, un izvor de bine și fericire, un scut
și adăpost puterpic, contra valurilor furtu-
noase ale timpurilor; am ajuns a zidi o
bisericească catedrală, simbol etern al unității
noastre de credință și de limbă.

Și'n adevăr dacă ne bucurăm când
putem ridica un templu al științei, cum
nu ne-am bucura, când vedem ridicat și
un asemenea templu al sfintei noastre re-
ligiuni, care ținându-ne în strânsă legătură
cu creatorul nostru Dumnezeu, ne stimu-
lează la desvoltarea puterilor sufletești în
măsură tot mai mare și prin aceasta la
ajungerea scopului ce urmărim.

Precum la reinvierea maicei noastre
metropolii tot asemenea și la zidirea bise-
ricii noastre catedrale, în care astăzi am
săvârșit primadată invocarea duhului sfânt
asupra lucrărilor noastre, am avut în ve-
dere sublima misiune culturală a bisericii
noastre naționale; am avut în vedere pu-
terea ei cea magică de conservare, precum
și eternul adevăr că și noi putem ajunge
binele și fericirea după cari oftăm numai
stând în strânsă legătură cu cea mai mare
putere protectoare, cu Dumnezeu și că acea
legătură o putem susține numai prin bi-
serica străbună, cu sfânta ei credință re-
ligioasă, întemeiată de unul născut fiul lui
Dumnezeu Domnul nostru Isus Christos,
o putem susține prin acea sfântă credință
despre care cu drept cuvânt zice sf. Ioan
gură de aur: „Speranța noastră e biserica,
adăpostul nostru e biserica și speranța
noastră tot numai biserica”.

Precum se știe domnilor, biserica
ne-a fost totdeauna acel puternic stimul
de la care a emanat nizuința desvoltării
puterilor noastre sufletești și cultura celor
mai mari interese ale noastre, cultura in-
tereselor religioase morale, naționale și
patriotice, cărora avem a mulțami atât
vechea noastră existență prea adeseori greu
amenințată cât progresele ce am ajuns în
mersul nostru spre înaintare.

Și precum în trecut, așa și în viitor tot
numai biserica va fi domnilor asemenea fac-
tor de lumină și de cultură religioasă mo-
rală, dar numai dacă o vom îmbrățișa și noi
cu dragostea cu care am îmbrățișat-o și
fericiții noștri părinți, dacă vom ținea și
noi la ea cu aceeași căldură și tărie cu
care au ținut și acei fericți părinți pre-
cum și dacă sublima ei misiune culturală
o vom mai întări și prin desvoltarea șco-
lei profesionale conform cerințelor timpu-
lui. Căci precum biserica a întemeiat școala
pe care cu mari jerfe o și susține tot ase-
menea în fața împrejurărilor schimbate
și școala are a sprijini biserica ca pe mai-
că-sa.

Pentru a conlucra împreună la con-
servarea, întărirea și desvoltarea acestor
așezăminte sfinte și prin ele la ajungerea
posibilului bine vremelnic și a fericirii
eternă, după cari oftăm, ne-am întrunit și
noi cei de o credință și de o limbă în acest

congres național bisericesc, în care culminează unitatea și solidaritatea noastră.

Chiar și numai din acestea vom înțelege domnilor, ce tezaure neprețuite sunt pentru noi biserica noastră națională și școala noastră confesională, concretizate în grijii noastre și tot asemenea vom înțelege domnilor că este nu numai datorința dar și interesul nostru bine înțeles, a conserva și dezvolta acestea în folosul nostru și al iubitei noastre patrii, precum au făcut aceasta în toate timpurile și fericirii noastre înaintași.

Pentru a conlucra cu bun succes la conservarea și întărirea acelor prețioase tezaure părintești este neapărat de lipsă domnilor, ca în toate sfaturile noastre să urmăm înțeleptelor învățături ale sf. ap. Pavel către Efeseni „*Caftii luminii să umblăm rescumpărând vremea căci zilele rele sunt*“. Cu alte cuvinte să avem în vedere greutatea timpurilor în cari trăim și mai ales felurile curente periculoase contra bisericii și așa în toate lucrările noastre să ne inspirăm de lumina cea adevărată a aceluia, carele a zis despre sine: »Eusunt lumina lumii«, alegând ceea ce e bun și folositor și lăpădând ceea ce e rău și păgubitor.

Inspirați de acea lumină și ținând cu tărie la sfințenia celor eterne și ne strămutabile ale credinței, să stăruim domnilor mai ales la forma, regula și ordinea după cari trebuie să conlucrăm și noi la conservarea intactă a celor sfinte, căci una este sfânta credință religioasă care este eternă și nestrămutabilă ca și întemeietorul ei Domnul nostru Isus Christos și alta este forma, regula și ordinea după cari și prin cari avem a lucra și noi la întărirea acelei credințe religioase din care emanează îndemnul, puterea și tăria sufletului în năsuințele și lucrările noastre spre scopul ce-l urmăm.

Numai lucrând așa vom putea domnilor înfrunta și paraliza periculoasele curente ale timpului și vom ajunge a ne întări tot mai mult în sfânta credință cu a cărei putere vom învinge obstacolele ce ar sta în calea înaintării noastre.

Prin asemenea lucrări folositoare sufletul nostru se va inspira tot mai mult de puterea cea mare a credinței, care învinge toate, ba după zisa sfintei evanghelii »*Strămută și munții*« iar prin credință sufletul nostru se va încălzi și de sacrul foc al dragostei creștinești, din care rezultă toate cele bune și folositoare. De aceea toate consultările noastre să emaneze numai din adevărata credință și dragoste creștinească spre mărirea lui Dumnezeu spre folosul bisericii noastre celei vie și al patriei noastre celei iubite.

În firma speranță, că așa vom și urma în toate lucrările noastre pe cari și bunul Dumnezeu le va binecuvânta, declar sesiunea congresului nostru național bisericesc ordinar, pentru periodul în care ne aflăm, de deschisă.

Cuvântarea a fost ascultată cu încordată atențiune din partea deputaților, cari la urmă au izbucnit în strigăte de »Să trăiască«.

După aceea presidiul denuște notari interimari pe d-nii Voilean, Georgia și Pinciu din cler, iar dintre mireni pe Dr. Pralea, Dr. Marghita, Dr. Cioban, Dr. Ciuhandu, Dr. Ionescu și Dr. Miclea.

Făcându-se apelul nominal se constată că sunt prezenți 62 deputați (din 90) și astfel congresul se declară capabil de a aduce concluzii valide.

După aceea decidându-se ca deputații din arhidieceză să cenzureze actele electorale ale deputaților din dieceza Aradului, cei din dieceza Aradului ale celor din Caransebeș și cei din Caransebeș ale celor din arhidieceză, presidiul ridică ședința la orele 12 și ¼ anunțând proxima ședință pe mâine la 10 oare.

După ședința deputații s-au prezentat în corpore la I. P. S. Sa Metropolitul unde a vorbit I. cav. de Pușcariu, apoi la P. S. Ep. Popea vorbind archimandritul Hamsea și în fine la P. S. Ep. Papp, vorbind protosingelul Dr. Bădescu.

Archiereii au răspuns în mod afabil. La oarele 1 I. P. Sa Metropolitul a intrunit la bogata sa masă 25 deputați.

Reportor.

Intriga în afacerea Goluchowski. »Az Ujság« se ocupă mult de cestiunea retragerii contului Goluchowski, și pretinde a avea informațiuni mai autentice decât adversarii ministrului de externe. Împăratul vrea să-l țină pe Goluchowski, spune »Ujság«. Într-o audiență ce a avut-o acesta acum de curând, el a comunicat Maj. Sale că are de gând a lăsa să fie reprezentat în viitoarea delegațiune ungară de șeful de secțiune *Merey*, care ca Ungur va ști să se bălăbănească cu independiștii, cari sunt așa de cătrăniți pe el (Goluchowski). Majestatea Sa să fi zis atunci cătră Goluchowski: »Du-te numai în liniște la Budapesta și isprăvește-ți trebile în delegațiuni, că nimeni nu-ți va face nimic; am vorbit cu Wekerle și m'a asigurat, că n'ai să te temi de un vot de neîncredere din partea delegațiunii ungare.

Goluchowski desminte acum aserțiunea ce i-o atribue »Ujság«. »Nimenea nu are dreptul, — zice unul din organele lui Goluchowski — ca să presupună dela ministrul de externe, că i-ar lipsi curajul bărbătesc și simțul pentru datorii constituționale ale pozițiunii sale, așa ca să se fi putut și numai gândi de-a nu se prezenta înaintea delegațiunilor.

Cercurile politice din Budapesta continuă a se ocupa de afacerea votului de neîncredere, ce se plănuște a i-se da lui Goluchowski în delegațiunea ungară. Nu se știe încă hotărât dacă guvernul Wekerle voiește să sprijinească și mai departe pe Goluchowski ori nu. Foile oficiale desminte tot ce s'a scris despre aserțiunile, ce le-ar fi făcut Wekerle în afacerea din cestiune. Se asigură că totul va atârna dela modul cum va fi compusă viitoarea delegațiune ungară. Numai de aici se va vedea dacă pentru votul de neîncredere contra ministrului de externe se va putea afla o majoritate în delegațiunea ungară.

Unde a rămas Tisza? Vorbind despre constituirea »clubului social național«, re-născut din vechiul club liberal, ziarul »Alkotmány« constată că în acest club se află numai conducătorul ei, contele Tisza lipsește. »Mulți sunt de părere, zice »Alkotmány«, că Tisza va deveni președintele noului club și deduc aceasta din împrejurarea, că președinte al clubului n'a fost ales, ci numai 3 directori în persoanele lui Ledislau Lukacs, contele Albin Csaky și Ignatie Szell. Nu știm, de-i așa sau nu dar faptul că oameni atât de dragi regelui (sau cel puțin în trecut dragi) au primit conducerea clubului, ne face să credem, că partidul liberal s'a renăscut aici cu speranțe serioase. Iar că Tisza nu se află între ei, pot fi două cauze: sau că clubul nu voiește să se pună din nou sub conducerea lui Tisza din cauză că numele lui Tisza în sine va da de mare opoziție în țară sau că în contele Stefan Tisza e mai multă cinste maghiară și el nu vrea să fie hienă pe urmele leilor.

Germania și expoziția din București. Zilele trecute a sosit în București o comisiune germană sub conducerea consilierului intim Wolfram, dela ministrul de externe din Berlin. Comisiunea a fost trimisă de guvernul german ca să studieze progresele României, în special cum se manifestă ele la Expoziția Națională. Din cauză că timpul înaintat n'a permis Germaniei să participe la Expoziția României guvernul german a crezut să aducă un omagiu muncii naționale românești trimițând o comisiune, ca să ia cunoștință de dânsa. Comisia a vizitat Expoziția cu deamănuntul și, după cum cetim în ziarele bucureștene, ea a fost încântată de rezultatele ei. Acei dintre membrii cari au fost la Milano au declarat, că găsesc Expoziția română mai frumoasă. Ei au găsit că industria română a făcut mari progrese în ramura textilelor, mai puțin mari în cea ferovieră. Totuși au găsit foarte bune șuruburile de strâns șinele de drum de fer, cari se fabrică acum în țară. Industria petrolului a fost de asemenea apreciată de delegați.

Comisiunea germană e de părere, că modificarea unor articole din tariful vamal român, privitoare la oarecari materii prime neapărat necesare pentru dezvoltarea unor industrii, este neapărat necesară.

Noua convenție a Triplei-alianțe. Ziarul »Secolo« află din Viena că d-l Kirski, secretarul de stat al ministerului german de externe va pleca la Roma în interesul Triplei-alianțe. Convenția expiră la 1908. Textul noii convenții nu diferă de loc de textul vechiu, cu deosebire numai că s'a adăugat un articol, prin care se dă Italiei libertatea de a nutri sentimente amicale față de Franța.

Bisericele bulgărești din Macedonia boicotate. Exarcatul bulgar și Agenția diplomatică bulgară primesc de câteva zile rapoarte nefavorabile din Macedonia după care metropoliții greci au propovăduit boicotarea bisericilor bulgărești, iar bandedele grecești au comis numeroase omoruri ceea-ce ar îngrija mult populațiunea bulgară. Populațiunea este foarte alarmată. Pe de altă parte bulgarii se plâng că Poarta ia de câteva timp măsuri prea aspre contra bulgarilor din Macedonia, cari se refugiază în Turcia și în deosebi în Constantinopol.

Cestiunea presei maghiare în camera ungară.

Am promis că vom reveni asupra interpelației lui Szemere Miklos, care în ședința de la 10 Octomvrie a dietei a relevat unele mizerii de ale presei maghiare.

Szemere arată, că la 1830 Ungurii aveau cu totul 10 ziare. Astăzi numai în Budapesta sunt 30 ziare cotidiene maghiare și 9 nemțești. Mai multe decât în Berlin, unde nu sunt decât 36, decât în Roma, unde nu sunt decât 14. În Londra sunt numai 25, Viena 24, Madrid 12 și numai în Paris apar mai multe (46). Cuitura însă stă în raport direct numai cu calitatea foilor, care sunt foarte indifferente.

Onoare excepțiunilor — dice Szemere — dar foile maghiare nu trăiesc din abonamente, ci sunt întreținute de cătră stat, erar, bănci și mai trăiesc din paușalele societăților publice. Și paușalele se dau pe sub mână, sub diferite titluri, așa că în budget nici că le găsești.

La căile ferate s'a dat ziarelor din budget o sumă de 400.000 coroane pe an, dar în societățile căilor ferate nu se găsește nimic despre aceasta, se găsește numai sub titlul »Cheltueli de cancelarie« suma de 2.601.000 coroane. Este câte un ziar, care dispune de 24 bilete de liber parcurs pe căile ferate.

Oratorul citează o sumedenie de date despre paușalele încassate de ziarul »Egyetértés« de la diferite bănci și societăți de asigurare. Datele se refer la anul 1895, dar de atunci paușalele au crescut. Cum pot să facă ziarele critica publică asupra acestor institute, când de la toate primesc paușale?...

Fabrica Ganz cheltuiește anual peste 90.000 coroane pentru ziare. În provincie se impart subvențiile de cătră fișpani, în mare discreție, între patru ochi — dar pe lângă chitanță.

Un controlor ministerial a fost la 29 August a. c. la direcția c. f. de sud tocmai în momentul, când un reprezentant al ziarului »Egyetértés« cerea urcarea subvenției, arătând că de la c. f. ale statului are 36.000 coroane.

Ministerul agriculturii în anul 1905 a dat lui »B. Naplo« 8700 c., »B. H.« 3500. »Az Ujság« 7000 c., »Népszava« 2800 c., »P. H.« 3500 c., »P. N.« 3000 c., »P. L.« 9000 c., sub titlul de paușale pentru inserțiuni.

Szemere citează date despre paușalele acordate de cătră societatea curselor de troteuri, care nici n'a fost vr'odată atacată prin ziare, societatea »Jocheilor« a fost însă atacată, fiind-că aceasta nu dă paușale.

Szemere citează diferite articole, din care reiese tonul insolent al presei paușaliste. Printre foile citate vedem »M. Szó«, »Népszava«, »B. Naplo«, din cari citând Szemere exclamă: Ei bine, on. Camera! Unde este procurorul? Ori în Ungaria nu există procuror?... Asemenea organe să

mai capete subvenție din flierii poporului muncitor? Aceasta e moralitate?

Oratorul citează cuvintele celebrului avocat criminalist Hets Ödön, care zice că în toate procesele criminale, dacă e vorba de un om cu parale, ziarele se îngâmădesc și îl storc de bani, și dacă nu plătește, îl hărțuiesc.

Contra loteriei de classă n'a fost cu puțință a introduce vr'un articol nici măcar în foile opoziționale, atât de darnică era în paușale. Societatea tramvaielor electrice încă dă paușale, iată de ce nu se raportează nimic despre accidentele provocate de aceste tramvaie.

Din paușalele, pe cari le dă statul societățileși particularii si ar putea acoperi toate nevoile institutelor filantropice din țară.

Oratorul citează converziunea făcută de guvernul Fejervary, cu care ocaziune încă s'au dat paușale.

Guvernul actual — zice Szemere — n'are nevoie de fâmiia aceasta scumpă, deci să nu se mai prădeze banii publici pentru a se da paușale ziarelor.

Oratorul cere instituirea unei comisiuni parlamentare, care să examineze cu deamănuntul cestiunea aceasta și își cetește interpelația, care are următorul text:

1) Are cunoștință d. ministru președinte despre sistemul paușalelor presei?
2) Dacă are cunoștință, vrea d. ministru președinte a urma calea ascunsă a paușalelor, ori remediând în era nouă raporturile presei, va guvernă la lumina curată a publicității?

Ministrul președinte Wekerle a răspuns imediat la această interpelație promițând că nu va tolera abuzurile.

Un cas foarte regretabil de intoleranță între frații de același sânge s'a petrecut zilele aceste cu ocaziunea astrucării rămășițelor pământesti ale răposatului medic din Lugoj, Dr. Iacob Major, în cripta familiară din cimiteriul gr. or. dela Comloșul mare. D-l Vicar al Hațegului Dr. I. Radu ne comunică acest cas, pe care cu drept cuvânt îl numește revoltător și ne mai pomenit.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri în deosebi atragem atențiunea înaltelor foruri bisericești române gr. or. asupra lui, Dureroasele și nenorocitele frecări confesionale nu sunt de eri de azi. Casuri ca cele din cestiune au fost și sunt însă unice în felul lor. Pe Români de bun simț și ne-preocupați din Comloșul mare îi rugăm să ne spună cum au putut ajunge lucrurile așa departe ca preotul lor și câțiva membri din comitetul parochial să se poarte atât de dușmănoși și fără de nici un simț creștinesc cum ni-se spune, că au făcut-o față de rămășițele pământesti ale fericitului Dr. Iacob Major.

Întâmplarea ne descopere că primejdioasa plagă de care suferă organismul poporului nostru, plaga nenorocitului confesionalism nu numai, că e în descreștere, ci amenință a izbucni cu putere mai distrugătoare ca vreodată. De aceea vom trebui se revenim.

Iată comunicarea amintită:

Onorată Redacțiune!

La 8 l. c. a repausat în Lugoj vrednicul bărbat Dr. Iacob Major, despre care »Drapelul« scrie următoarele: Deplâns este nu numai de familia și rudeniile sale, nu numai de corpul oficianților orașenești, nu numai de colegii săi medici, nu numai de societatea românească din Lugoj, care a pierdut în el pe unul din cei mai vrednici frunțași: ci de întreaga societate din Lugoj, fără de osebire de poziție socială, neam și confesiune«.

Inmormântarea mult regretatului s'a făcut cu mare solemnitate în 10 l. c. săvârșindu-se prohodul de cătră P. S. S. Episcopul Vasile Hossu; apoi osămintele s'au transportat la Comloșul mare spre a fi așezate spre vecinică odihnă în cripta familiară a Doamnei Silvia Major, soției sale, fiica fostului preot gr. or. Bogdan.

Dar cei-ce în viață a fost omul păcii, cel-ce și-a știut câștiga prin bunătatea și nobleța inimei sale iubirea tuturor, nu s'a

putut bucura de pace, nu s'a invrednicit de respectul și pietatea datorită rămășițelor pământesti, în cele din urmă momente ale petrecerii sale pe pamânt.

Nu, căci s'au aflat, s'au putut afla oameni, cari înpînși de urgisita patimă a urei și de a pismeii răutate, în contra legei dragostei frățești, împotriva legilor statului, au călcat ori-ce lege a bunului simț, a cinstei datorite repausațiilor și a datorinței creștinești, de a mângăia pe cei ce zdrobiți de durere petrec la mormânt pe cel mai iubit al lor.

Asemenea oameni au fost câți-va membrii ai comitetului parochial gr. or. din Comloșul mare, în frunte cu preotul Mihai Păcățan. Aceștia din simplul motiv, că repausatul Dr. Iacob Major a fost greco-catholic nu au voit să lase a fi așezat în frumoasa criptă ridicată de curând de cătră d-l Emil Bogdan în cimiteriul gr. or. A fost de lipsă deci, să se recurgă la Episcopul dela Arad și la ministeriul de interne, ca să se înfrângă cerbicia și fanatismul acelor indivizi, plini de ură și de răutate. Și chiar și după permisiunea primită dela amintitele autorități, pentru a încunjura șandalul, cu care amenințau păcătoșii de ei, a trebuit ca preoții gr. cat. să facă slujba prohodului prescrisă la ușa cimiteriului asistați de patru jandarmi, iar după terminarea slujbei să se despărteze nefiindu-le permisă intrarea în cimiter, iar coșciugul așezat în criptă sub scutul baionetelor.

Acesta este cazul revoltător, ca și care altul nu mi s'a dat să văd în viață și pe care cred, că ori-ce Român îl va osândi fără de cruțare și precum merită o asemenea faptă de ticăloasă ură și barbară intoleranță.

Dr. Iacob Radu,
vicar foraneu.

ȘTIRILE ZILEI.

— 2 Octomvrie v.

Serbarea Sf. Sofii, patroana școalelor centrale române din Brașov, a fost eri serbată cu obișnuita pompă. La orele 9 profesorii și elevii școalelor secundare și comerciale au asistat la serviciul divin din biserica Sf. Nicolae. După terminarea serviciului divin s'a format o procesiune, care în frunte cu praporii, purtați de parochieni ai bisericii, și cu preoții Dr. V. Saftu și I. Prișcu a traversat Piața Frundului și Str. Prundului, până în fața edificiului gimnazial. În sala festivă a gimnasiunii s'a făcut sfințirea apei, după care corul școalelor medii a executat sub conducerea d-lui prof. G. Dima o frumoasă rugăciune. A urcat apoi tribuna d-l prof. Dr. Alexandru Bogdan, care timp de o jumătate de oră a vorbit cu multă cunoștință de cauză despre limba literară și limba populară, ilustrând interesantele d-sale expuneri cu numeroase exemple culese îndosebi din revistele »Sămănătorul« și »Neamul românesc«. Conferența d-lui prof. Bogdan, care a fost ascultată cu mult interes de publicul prezent și a fost viu aplaudată, se va publica în anuarul viitor al școalelor noastre centrale.

Relevăm, cu aceasta ocaziune, că d-l prof. A. Bogdan a ținut să aducă în introducerea conferenței sale elogii binemeritate d-lui prof. Panteleimon Dima, care anul acesta a implinit 40 de ani în serviciul școalelor noastre. Publicul și tinerimea școlară prezentă au făcut meritosului dascăl român mari ovățiuni. Notăm aici că d-l prof. P. Dima în cunoscuta d-sale modestie a rugat pe colegii săi, cari proiectaseră aranjarea unei serbări din prilejul jubileului său de 40 ani de profesură să renunțe la aceasta serbare.

Serbarea Sf. Sofii s'a încheiat prin un frumos cântec, executat de cătră corul elevilor școalelor noastre.

Sfințire de școală. Duminecă în 14 Octomvrie s'a făcut sfințirea școalei române gr. cat. din Câmpeni, după care s'a dat o petrecere cu dans la ospătăria lui Iosiv Silaghi. Venitul petrecerii a fost destinat în beneficiul școalei. Cu această ocaziune s'au trimis invitații subscrise de d-l Petru Simu, președintele curatoratului și de comitetul aranjator cu d-l G. M. Corcheș președinte, Aurel Ioanette, cassier și Patricie Palade, controlor.

Un croitor român din Brașov medaliat. D-l Petru Pavel, croitor civil și militar din Brașov a expus la expoziția din București

o tunică de colonel de husari și o tunică de locotenent de roșiori, precum și o vestă și pantalonii civil. Domnului Pavel în ședința dela 7 Octomvrie a juriului expoziției din București i-s'a conferit medalia de argint.

Masa studenților români din Brașov s'a inaugurat eri. La primul prânz, care s'a servit elevilor, au asistat membrii comisiunii mesei studenților în frunte cu directorul gimnazial V. Onițiu și dirigintele școalei reale G. Chelariu.

Adunarea generală a reprezentanței orașului Brașov este convocată pe zilele de Mercuri 17 eventual Joi în 18 Oct. n. 1906 în casa Sfatului. La ordinea zilei sunt 18 obiecte.

Un elev de liceu în vârstă de 44 de ani. În unul din liceele din Graz s'a înscris în clasa VII Antoniu Vascovici, sergent de jandarmi, eșit la pensie. E în vârstă de 44 ani și e cel mai bătrân elev de liceu din Austria și poate chiar din lume.

Sosirea Românilor din Țara Bârsei la București.

Sâmbătă la orele 9 și 25 m. seara au sosit în București sub conducerea protopopului tractului Brașov Vasile Voina cei vreo 700 excursioniști: preoți, învățători și țărani români împreună cu soțiile lor, aparținători comunelor din Țara Bârsei.

La gara din București li-s'a făcut o însuflețită primire. Pe peronul gării ocupaseră loc școala normală de învățători în frunte cu drapelul și delegații școalelor secundare. Dintre autoritățile publice veniseră prefectul județului Ilfov Petre Sfetescu, primarul Mișu Cantacuzino, inspectorii Oprescu, Micșunescu, major Kopetzki, arhiepiscopul Calistrat Botoșăneanu, ajutorul de primar Stroescu, numeroși consilieri comunali și ofițeri, o delegație a societății generale a cicliștilor etc. etc. S'a remarcat și un grup de doamne și fetițe îmbrăcate în frumoase costume naționale.

Sosirea trenului în gară a fost întâmpinată cu entuziaste urări. Dându-se excursioniștii jos din tren, primarul Cantacuzino întâmpină pe protopopul Voina în mod cordial, adresându-i în numele capitalei cuvinte de salutare și de bună-venire.

În numele clerului român a vorbit arhiepiscopul Calistrat Botoșăneanu, spunând între altele excursioniștilor că bine au făcut de au venit în număr atât de mare, ca să vadă propășirea României în timp de 40 ani. »Vă urăm fraților bună sosire și lumina culturii, ce veți găsi-o aci la noi, s'o replantați la frații noștri de dincolo. Vă urez la toți bunăvenire!«

Din partea ministerului de culte și instrucțiune a vorbit d-l N. Dumitrescu, salutând de asemenea cu multă dragoste pe excursioniști.

Profund mișcat a răspuns părintele protopop Voina, dând expresiune sentimentelor de dragoste și de mulțumire sufletească, de cari sunt cuprinși excursioniștii în fața întâmpinării entuziaste ce li-se face și încheie exclamând: »Trăească România!«

După discursuri excursioniștii se îndreaptă spre eșire. Aici două fetițe predau d-lui Voina frumoase buchete de flori urându-i bună venire.

În piața gării, care e luminată de fackle aprinse, se formează cortegiul, care între sunetele muzicelor militare și ale corului normaliştilor se pune în mișcare, traversând strada Griviței, calea Victoriei, Carol, Rahovei, până la restaurantul Bragadiru. Pe întreg parcursul excursioniștii au fost salutați de urale și aclamați din partea publicului, ce staționa pe trottoare și prin case.

La Bragadiru li-s'a oferit excursioniștilor o mică gustare, iar după aceea, fiind timpul înaintat, au fost conduși la cvarțire. O parte dintre excursioniști au fost conduși la cazarma de vânători iar altă parte la cazarma Mihail Viteazul.

Memoriile prințului Hohenlohe.

Prințul Chlodwig Hohenlohe a murit la 6 Iulie 1901 la Ragaz în etate de 82 ani. Dela postul său se retrăsese încă din Octomvrie 1900.

În Martie 1901 prințul Hohenlohe fiind oaspe la fiul său Alexandru, președinte districtual în Colmar, a rugat pe profesorul Friedrich Curtius (care acum a editat memoriile*) să-i fie întru ajutor la copierea memoriilor sale. — Pentru cazul morții sale, prințul i-a zis lui Curtius, că asupra memoriilor va dispune fiul său Alexandru. După puține luni însă muri prințul Chlodwig și așa — după cum spune editorul în prefață — n'a rămas alt ceva, decât a publica notele, întru cât sunt proprii spre a fi publicate, așa după cum a fost dorința repausatului. Prințul a început a-și nota impresiile încă din anul 1866 în formă de »Journal«, unele note se găsesc încă din 1842.

Am relevat în revista numărului de Duminecă indignarea împăratului Wilhelm și telegrama adresată prințului Filip de Hohenlohe, fiul mai mare al repausatului cancelar. Acesta însă a degajat dela sine ori ce răspundere, spunând că tatăl său a lăsat memoriile moștenire fiului Alexandru, cu expresia dorință de a fi date publicității. — O depeșă din Berlin anunțase apoi că prințul Alexandru de Hohenlohe, care ocupă o funcțiune publică în Alsacia, ar fi fost tras în cercetare din cauza publicării memoriilor, dar telegrama a fost mai târziu desmintită. Lăsăm să urmeze aici câte-va pasagii din interesantele memorii:

Berlin, 26 Martie 1890.

Marele duce de Baden, la care eram ieri dimineață, știe multe asupra ultimei crize, dar nu știe totul. El pretinde, că pricina rupturii între împărat și Bismarck era o chestiune de putere (Machfrage) și că toate celelalte deosebiri de vederi asupra legislației sociale și alte chestiuni, nu erau decât accesorii.

Motivul principal a fost afacerea ordinului de cabinet din 1882, pe care Bismarck, fără știrea împăratului, îl impuse miniștrilor ca să-l observe, ceea ce le surprinse puțin de a-și face raportul suveranului. Împăratul vroia ca acest ordin de cabinet să fie abrogat, pe când Bismarck refuza. Intvederea lui Bismarck cu Windhorst (șeful centrului catholic) n'ar fi fost îndestulătoare, ca să provoace ruptura. În explicațiunea dintre împărat și cancelar, acesta din urmă a fost așa de violent în cât împăratul a zis în urmă: »Aproape era să-mi arunce călimara în cap!«

La aceasta s'a adăugat neîncrederea împăratului în politica externă a prințului. Împăratul bănuia că Bismarck conducea politica după planurile sale, necunoscute de împărat și că vroia să sfârșească prin a părăsi Austria și tripla alianță și să se înțeleagă cu Rusia, în vreme ce împăratul nu vrea, și ține statornic la alianță. La Viena de asemenea, după cum zice Münster, ar domni o mare neîncredere față de Herbert Bismarck...

Berlin, 27 Martie 1900.

Astăzi la două ceasuri am fost la Bismarck, pe care l'am găsit foarte bine și plin de vigoare. Cum îi spuneam că evenimentul m'a surprins, mi-a răspuns:

»Și pe mine, căci acum trei săptămâni nu credeam să se sfârșească așa. De altfel, adaugă el, trebuia să mai aștept, căci »acum împăratul vrea să guverneze singur«. Apoi mi-a enumerat punctele de deosebire dintre el și împăratul, legea de protecțiune a lucrătorilor, pe care împăratul o vrea și care nu este decât o lege de servitute a lucrătorilor; apoi a vorbit despre chestiunea președinției conziliului, spunând că era inadmisibil ca fie-care ministru personal, fără a lua avizul conziliului, sau al primului ministru, să trateze afacerile cu împăratul.

El se pregătește de Verdy (generalul Verdy du Vervois); Bismarck e supărat pe ministrii cari l'au lăsat la o parte, zice el și cari se tem de împărat mai mult decât dânsul. Cu toate acestea îi era cu neputință să-și păstreze autoritatea. A numit de asemenea și pe marele duce de Baden, ca fiind unul din adversarii săi. Cum îi spuneam că era cu puțină ca împăratul să-i ceară mai curând sau mai târziu să se reîntoarcă la postul său, el mi-a răspuns această presupunere: nu mai voia să trăiască iar trei săptămâni ca acelea prin care trecuse. Nu-l voi voi mai vedea aci, conchise el, dar dacă aș vrea să viu la Varzin sau la Friedrichruhe aș fi binevenit. A

*) »Denkwürdigkeiten des Fürsten Clodwig zu Hohenlohe-Schillingsfürst«. Im Auftrage des Prinzen Alexander zu Hohenlohe-Schillingsfürst herausgegeben, von Friedrich Curtius. Zwei Bände. Mit fünf Bildnissen und einer Facsimilebeilage. Stuttgart, Deutsche Verlagsanstalt. 1906.

vorbit de asemenea de lunga noastră activitate politică comună, și m'a sfătuit să veghez ca împăratul să nu se ocupe prea mult de Alsacia-Lorena. Mai bine ar fi să nu fac să fiu văzut de împăratul. Ceea-ce este mai ușor de zis decât de făcut.

Strassburg, 31 Martie 1890.

Hendrick, care a fost la mine azi, povestește că împăratul le-a spus generalilor comandanți de ce plecaseră Bismarck. Chestiunea ordinului de cabinet și mijloacele nechibzute cu cari făcea opoziție împăratului făcea cu neputință ca el să meargă multă vreme la olaltă cu prințul. A fost mai bine, zise împăratul ca despărțirea să se facă acum, când căile și mijloacele pacifice sunt cu puțință, decât să risce ca un conflict și mai grav să izbucnească.

Împăratul înștiința pe șefii de corpuri despre intenția Rusiei de a se ocupa militarmente Bulgaria și le spuse că doresc să capete în acest scop, neutralitatea Germaniei.

Împăratul zise că făgăduise împăratului Austriei a-i fi aliat credincios și că se va ținea de cuvânt. Ocupația Bulgariei de Ruși însemna războiul cu Austria și el nu putea să părăsească pe Austria.

Se vede din ce în ce mai mult că deosebirile de vederi între împărat și Bismarck, cu privire la planurile rusești au dus la ruptură. Bismarck voia să lase singură pe Austria. Împăratul vrea să fie alături cu Austria, chiar cu riscul de a fi atras într'un războiu cu Rusia și Franța. În această privință îmi deslușesc cuvântul lui Bismarck, care spunea că împăratul face politică în felul lui Frederic Wilhelm al IV-lea. Acesta-i punctul negru al viitorului.

Pressa s'a ocupat intensiv cu publicarea acestor memorii. Așa d. e. »Vossische Zeitung« scrie: »Publicarea memoriilor lui Hohenlohe este o indiscrețiune uimitoare. Prințului Chlodwig nici în vis nu i-ar fi trecut prin minte să fie publicate neschimbate înainte de a fi trecut o generație de oameni. Poate editorul să fi fost intru câțva amărit, asupra felului cum a fost concediat prințul Chlodwig.

»...Este demirat mai departe, cum de curtea n'a comunicat împăratului mai curând faptul publicării, deși diferite ziare au reprodus de săptămâni întregi pasagii din aceste memorii. În tot cazul reiese din detaliurile publicate, că și oamenii despre cari lumea crede că sunt semizei — sunt tot oameni și că acolo în regiunile înalte încă se fierbe cu apă. Mai departe capetele încoronate pot să învețe din aceste memorii, să-și pună pază gurii, căci enunțările lor pot fi aduse la cunoștința posterității mai curând decât s'ar aștepta și să se păzească mai cu seamă în cazurile când enunțările lor ar putea fi în detrimentul patriei lor.

»National Zeitung« este de părere că autorul ar fi cernut mai bine detaliile înainte de a le da tiparului. Acest ziar vede din aceste memorii eșind în relief figura lui Bismarck în mărimea lui de supra-om și zice că este onorific și pentru împăratul Wilhelm II, că numai după o luptă grea s'a putut despărți de servitorul cel mai credincios al bucurii sale.

»Hamburger Nachrichten« vorbind despre memoriile prințului Hohenlohe, reproduce ca autentic faptul, că împăratul Wilhelm mergând în trăsura cu Bismarck la palatul cancelarului, pe drum au ajuns în altercație asupra politicii față cu Rusia și împăratul infuriându-se a oprit trăsura și l'a invitat pe Bismarck să se dea jos.

»Nordd. Allg. Ztg.« desminte știrea aceasta, dar »Hamb. Nachr.« își susține afirmațiunea cu toată desmintirea și zice că o poate confirma cu jurământ și martori.

ULTIME ȘTIRI.

Sofia. 15 Octomvrie. Ziarul »Vercerna Posta«, care e în strânsă legătură cu cercurile conducătoare anunțată în legătură cu memoriile prințului de Hohenlohe, că Bulgaria are să mulțumească independența sa de 15 ani împăratului Wilhelm II. Ziarul ia atitudine agresivă contra partidului rusofil, care n'a prevăzut pericolul ce amenință Bulgaria din partea Rusiei.

Belgrad. 15 Octomvrie. Adunarea generală a partidului tinerilor radicali a aprobat atitudinea fostului cabinet Stoianov în afacerea raporturilor comerciale sârbo-austriace.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim: Victor Branisce

**Dela „Tipografia și Librăria“
A. MUREȘIANU, Brașov
se pot procura următoarele cărți**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Cărți literare apărute din ediția „Luceafărul“

Ioan Agârbiceanu „De la țără“ prețul 1 cor. 50 bani, plus 20 bani porto, pentru România 2 lei, porto 40 bani.

Ioan Ciocîrlan „Traitul nostru“ 1 cor. 50 bani, 20 bani porto, pentru România 2 lei, 40 bani porto.

Octavian Goga „Foesii“ à 2 corone, pentru România 2.50 lei. Tipărită pe hârtie mai fină 3 cor., pentru România 3 lei 50 bani, plus porto pentru aici în țară 20 bani, pentru România 40 bani.

Alexandru Ciura „Icoane“ prețul 1 cor. 20 bani, porto 20 bani, pentru România 1.60 lei, porto 40 bani.

„Ramuri“ de Z. Bârsan. Editura „Luceafărului“ Pagini 154. Prețul 2 cor.

„Biblioteca copiilor“. Vol. I. cu o poveste inedită de *Carmen Sylva*. Prețul 1 cor. 60 plus 20 bani porto.

Nuvene de Maxim Gorki, traduse de H. P. Petrescu. Pag. 112. Prețul 1 cor.

Dece nuvele de ale renumitului scriitor rus traduse pe românește cu mult succes.

Volume editura Luceafărului:

O Goga: „Poezii“ 2 cor. ed. de lux 3 cor.

I. Agârbiceanu: „Dela Țară“ 1 cor. 50 fil.

I. Ciocîrlan: „Traitul nostru“ 1 cor. 50 fil.

A. Ciura: „Icoane“ 1 cor. 20 fil.

Z. Bârsan: „Ramuri“ 2 cor.

M. Gorki: „Nuvele“ 1 cor.

Révai K.: Coșbuc Kôlteményei 1 cor. Porto pentru 1 volum 10 fil.

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Schite din Italia de Teodor Bulc. Prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

Trilby, roman în românește de Afincela Tuscia. Prețul 2 cor plus 20 bani porto.

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de Ioan Olinciu profesor la București. Prețul 2 cor. (+ 10 bani porto.)

Cartea Săténului, nuvele de Em. Pârdeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltore“ nuvele și impresii de Vlăduță, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. foia de cunoștență folosită de prof. I. Moisil-legat în păreți tarif costă 5 cor. (por. 20 b.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel sau Pribeagul îndrăgostit Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

Buchetul, culegere de cântări bătrânești și naționale de I. Pop Reteganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Reteganul. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nr. 14683-1906.

Licitație cu oferte.

Pentru darea în antrepriză a lucrărilor ce sunt a se face în pivnița de sub casa „Bătușilor“ (pivnița Eszterházi) cu suma de spese proiectată cu 2869 cor. 96 fil. se va ținea licitație cu oferte în scris în 20 Octombrie 1906 la 10 oare a. m. în localul despărțământului V. al Magistratului orașănesc, adevă în despărțământul atacerilor economice (Strada Aurarilor Nr. 5, etagiu II)

Condițiunile de ofert și de contract, precum și măsurările și devizul de spese le poate ceti și examina tot omul interesat în numitul despărțământ al magistratului în decursul oarelor a. m. și aceasta în fie care zi până la ziua licitațiunei cu oferte.

Brassó, in 3 Octombrie 1906.

2-2. Magistratul orașănesc.

Nr. 8816-1906.

PUBLICAȚIUNE

În sensul art. de lege XXI. din anul 1886 se aduce la cunoștință, cum că pe baza conșcripției prezentate de oficiul de dare, comisiunea verificătoare comitatensă a constituit deja lista viriliștilor comitatului de pe anul 1906 și că această listă se va publica în cel mai de aproape număr al foaiei oficioase. Totodată avizez pe cei interesați cum că lista viriliștilor, contra căreia în decurs de 16 zile dela publicarea ei în foaia oficioasă se poate inainta recurs, adresat către comisiunea permanentă comitatensă, se poate privi în timpul acesta în cancelaria protonotarului onor. comitatens August Jekelius.

Brassó, in 12 Octombrie 1906.

Dr. Friderik Jekel m. p.,
cons. reg. vicecomite.

Leçons de Français.

Cours de Conversation et de Lecture pour élèves avancées chez

Mlle MARTIN.

(1-3)

Burggasse 20.

**Cine suferă de
Șoldină, reumatism, Ischias**

să cumpere o sticlă
Fluid de reumatism al Dr. Flesch

care vindecă sigur: Șoldina reuma, dureri de spinare, slăbiciuni de mâni și de picioare. Efectul se simte în scurt timp.

Se capătă în farmacia lui
Dr. EMIL FLESCHE „Magyar korona“
Győr, Baross-ut 24.

1 sticlă de 1/2 decilitru 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor. La comanda 3 sticle mici sau 2 sticle de familie urmază trimiterea franco.

2-70.2549.

**Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“**

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vîndătorii de cărți prin orașe și tîrguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religie ortodoxă română, cuprîndînd rugăciuni de dimineața și de seară, la sfînta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folositoare 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acésta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acésta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se pôte căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tôte în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

Legătură trainică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	Cor. b. —.90	Imit. de fildes cu catifea și închiștore	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	" " " cu catifea și poldobă mai mare	3.10
" " " cu cadriu argintat și închiștore	2.10	Vîndătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.	

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ întocmită de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprîndînd asemenea tôte rugăciunile năstre folositoare ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru tóți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză neagră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1.20
" " " format ceva mai mare	cor. 1.40

Tôte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vîndătorii.

Telefon nr. 100.

**FARMACIA la URS a lui
VICTOR ROTH**

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1,
(fost Tereul Stracilor în apropierea Teatrului)

Cel mai mare depou de specialități pharmaceutice
(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsete și SĂPUNURI,
PUDRE și PARFUMURI franțuzești,
ARTICOLE de toaletă.
APE MINERALE.
Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în București la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la ori ce întrebare.

53-100.

**Cel mai mare magazin de haine gata
pentru bărbați, băeți și dame**

GOLDMANN N. P.

Brașov, Tîrgul inului 28 și (Palatul lui Czell 31-33).

Ori și cine poate vedea, fără a fi obligat de a cumpăra, hainele gata de toamnă și eamnă sosite de curînd și croite după moda cea mai nouă din

Stofe indigene.

Ca să feresc pe On. public a cumpăra mărfuri nemoderate, m'am hotărât să vînd mărfurile de toamnă și eamnă sosite de curînd cu prețurile de fabrică

În lumea comercială sunt cunoscut, că în tot Ardealul, la mine se capătă cele mai frumoase și mai bune mărfuri, care le cumpăr foarte ieftin.

De aceea On. public cumpărător poate profita de ocașia aceasta până în 1-a Ianuarie a. viitor.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și D-șoare, surtuțe de pluș și diferite boa. — Deposit colosal de manta le pentru copii.

Rugându-mă de sprijinul On. public sunt

In magazinul meu se află Pardiseuri de toamnă în formă de Raglăr, Derby și Ulster. Paltoane de eamnă în toate culorile, croială modernă.

Haine de bărbați, adulți și copii, croite după talie. Surtucele de piele pentru agromoni și prăvăliași, cu și fără blană. Surtuce pentru preoți cu gulere de catifea. Singurei vînzător sunt de cele mai nouă.

SKI surtuțe foarte acomodate pentru vînat și săniat.

Deposit de fabrică în **Blane** de călătorie și pentru oraș.

Dame și D-șoare, surtuțe de pluș și diferite boa. — Deposit colosal de manta le pentru copii.

Rugându-mă de sprijinul On. public sunt

cu toată stima

GOLDMANN N. P.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov